

Acadèmia Rico

COMERÇ - IDIOMES
CULTURA GENERAL
PERITATGES-TEORIA

CLASSES PER AMB DÒS SEXES

Sant Quirze, 5, segon

EL POBLE

ANY I

NÚM. 6

SABADELL, DIJOUS 7 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65

NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

L'època dels preceptistes, segons els quals per a ells només existia una premsa bona - la Bona Premsa - ja ha passat a la història.

Un aspecte de la Reforma Agrària

Remarcàvem en un article anterior, que el fet d'establir-se en el projecte de reforma Agrària la creació de Comunitats de treball, obria un marge d'assaig a les tendències collectivistes força temptador. Però aquest mateix fet, dona una gran responsabilitat a les organitzacions obreres i als líders obreristes, perquè segons com siguin educades les collectivitats de treballadors del camp, l'assaig socialitzant pot tenir un abast més o menys radical i falaguer.

Observem que el projecte, en el seu caire comunitzant, seguint aquell criteri eclèctic que descobrim en l'article anterior, s'aplega a un comunisme de bona llei, lluny de radicalismes absoluts, a un comunisme que podríem dir-ne llibertari—si és que aquest mot té quelcom que veure amb el concepte de llibertat.

En la base setzena s'estableix que, "les Comunitats, possessionades de les terres, acordaran per majoria de vots la forma individual o col·lectiva de la seva explotació". Cal remarcar: "Per majoria de vots". És lloable el propòsit. Els legisladors no s'han atrevit a crear artificiosament una Comunitat rígida i estructurada en un pla ideal forçat. Solament emmarca la Comunitat i la lliura, mestressa de la seva organització interna, a la terra àvida d'esforç. La Col·lectivitat es lliure, per majoria de vots, de triar entre el rendir l'esforç comunadament o destriar-lo en rendiments esporàdics de cèl·lules familiars. Quina tendència dominarà les resolucions de cada Comunitat? No oblidem que l'home d'ara, educat en un ambient individualista, es sent atret cap a l'atomització social. A més, el primer motiu determinant de la seva voluntat o l'egoisme, el mena envers l'anhel d'un deslligament absolut, d'un desvinculament anàrquic altament sugestionador, i el lligam de la Comunitat, de bell antuvi, pot semblar una coacció encadenadora.

Caldria, per a vèncer la tendència egoista-individual dels membres d'una Comunitat, una tasca educadora, per mitjà de la qual, cada individu es convencés de poder satisfer el seu egoisme amb la puixança col·lectiva.

I ara és quan les entitats obreres i els orientadors, vénen obligats de fer aquesta tasca, si no volen carregar-se de la culpa d'haver desapropiat una avinentesa de crear quelcom que, experimentalment, aplani el viarany de més amples realitzacions.

No és difícil de fer veure als camperols els avantatges de la comunització de l'esforç de treball damunt del treball individualitzat. Moral i econòmicament el latifundi col·lectiu abasta una superior ca-

tegoria damunt del minifundi individual. Dades i elements de judici, no poden mancar per a produir el raonament favorable a la tesi collectivista. Mancarà, potser, la voluntat d'adaptar-los a les circumstàncies, en alguns sectors de l'obrisme. Però a l'hora de triar un camí en el qual uns treballadors poden guanyar o perdre avantatges, segons la tria que facin, és obligat que aquells que de debò

estimen el treballador,—al marge de l'histerisme de "Tot o res"—l'encoratgin i l'orientin amb lleialtat i franquesa per a treure el més bon partit possible d'aquesta avinentesa.

Fer altrament, negligir el consell, o, sectàriament, donar-lo deslleial, és crear un confusionisme estèril, o caure en mancament de traïció.

J. H. COSTAJUSSA

TEMES DEL MOMENT

Els dos catalanismes

Els incidents ocorreguts ran del míting que els d'Estat Català, varen donar diumenge passat a Barcelona, contribueix a posar més en confusió el contingut polític dels partits existents a la capital i són l'exponent de les directives que es volen imprimir al catalanisme en el seu sentit íntegre. Hi ha una ratlla perfectament divisòria que separa el catalanisme radical del catalanisme governamental. En el primer s'hi aixopluguen els extremitistes, el frenesí dels quals és perfectament explicable, però que potser sigui ara inoportú. La segona modalitat és la reserva dels homes que avui tenen la responsabilitat de govern, la responsabilitat que s'adquireix quan triomfa el fet revolucionari.

¿Qui negarà als primers el dret de no demorar les seves impaciències davant la qüestió netament catalana que l'Estatut per a ells només en resol una mínima part? ¿Qui negarà als segons la raó que tenen de refugiar-se en el Parlament on en darrera instància ha de fallar-se el plet? Però aquest aspecte és sols una part circumstancial. Més important és el que es deriva de l'existència d'un catalanisme pur, simplement integral. És la divergència que hom nota en les files dels diversos defensors de la integritat catalana. Si per un angle, els impacients són tan radicals en llurs concepcions que arriben fins al col·lectivisme, l'altre angle, dirigit pels homes eminentment de dreta, la manca de concepcions polítiques els situa en una zona neutral perquè els domina naturalment un altre esperit de classe. ¿Necessita Catalunya en les seves lluites íntimes aquesta modalitat instintiva, purament de defensa? ¿No toparan sempre amb el principi bàsic de tot programa polític, que són les formes de govern?

Es curiós aquest sorprenent esclat del catalanisme, com a fórmula d'aspiració d'unitat territorial o nacional. Mentre un sector cerca el suport del proletariat, l'altre sector demana l'auxili dels que tenen un ideal perfectament burgès. Sistema incompatible, perquè seria l'inici d'una lluita extremadament

perillosa, no sols per a Catalunya, sinó pels mateixos ideals de llibertat que és l'essència de la nostra personalitat política, i de fet, en la situació actual, aquestes divergències d'actituds no són més que contràries a la República, preparen la descohesió d'afecte al règim instaurat per les nostres pròpies forces, i del qual desvinculament se n'aprofiten els veritables adversaris de la República, i de Catalunya.

No cal demanar, perquè seria ridícul, un conformisme de moltons. Es propi que existeixi una oposició però no que hom ajudi als adversaris. Pot no plaure'ns l'Estatut, però tampoc és necessari per a modificar-lo, ni l'extremisme exagerat dels malcontents, ni l'actuació dels sentimentals ploramiques que han sabut veure que darrera de Catalunya hi ha una força latent, profunda, que no la pot satisfer aquest exclusivisme català quant a tants problemes vius ens queden per a resoldre.

Catalunya és un ideal de llibertat pel fet d'haver estat esclava dels poders ominosos de l'extingida monarquia. Però no la podem fer saltar impunement de la República perquè els poders constituïts discuteixin el nostre problema. Però tampoc Catalunya necessita l'estímul domèstic que defuig de les evolucions del temps ni àdhuc té esma per a regenerar la línia de la tradició, que és com negar la civilització mateixa. Si el catalanisme radical representa un avenç no pas espaventable, el catalanisme integral significa un endarreriment.

Amb aquesta mena d'exposició crítica em plau dir que la posició dels republicans ha d'ésser d'un profund respecte per la llibertat de pensar. Estimem la llibertat dels pobles i dels individus sense limitacions, sense ésser condicionada per poders estranys. Voldríem aiximateix una Catalunya alliberada de tutelles, però el que no podem acceptar és que desfent-nos dels paternalismes exteriors, caiguéssim en el control dels enemics de la llibertat que encara viuen arrapats dins mateix del territori català.

Pere SABATER.

Centenaris

El món es disposa a celebrar el centenari de Goethe. Aquest nom a casa nostra no es pot dissociar del gran poeta Joan Maragall. Ell fou qui sentí potser més finament entre nosaltres la influència del clàssic alemany i qui contribuï més a fer-nos el conèixer. L'esperit de Maragall copsà de la vida i l'obra de Goethe tot l'universalisme que contenia, però aquest universalisme no llevà una sola gota al particularisme ardent i cordial que era el seu patriotisme. I aquest universalisme i aquest particularisme units a través de la seva personalitat en feren essencialment el poeta polític i el cantor de la llengua, l'home que veia la força de la nació i maldava per a restituir-ne la consciència als nacionals, l'home que sentia la valor creadora i semidivina de la llengua i l'enlairava com un instrument i alhora un símbol col·lectiu. Molts anys abans una espurna d'intuïció de quelcom que si no era la mateixa cosa s'hi afianava bastant, féu escriure a Aribau la seva Oda a la Pàtria.

No gosàrem dir que sense Aribau no hagués pogut existir un Maragall, no hagués pogut existir la plèiade de literats i estudiosos que donaren un fonament espiritual de primer ordre al catalanisme. No gosàrem dir que sense Aribau no hagués pogut existir el catalanisme. Però el fet és que el catalanisme trobà el seu primer impuls en els poetes i els historiadors de la Renaixença, i el primer fet albirador d'aquesta Renaixença, és l'Oda de l'Aribau.

L'any que ve s'escau el centenari d'Aribau, el centenari de l'inici de la nostra Renaixença. No ho podem oblidar. El fet encara en clou una lliçó aprofitable i el moment que vivim no és perquè haguem de desapropiar cap lliçó. Ara més que mai necessitem retre un culte interior i exterior a la nostra llengua, necessitem servir-la perquè ens serveixi, necessitem man tenir viva en nosaltres la consciència de la seva valor i de la seva dignitat altíssimes perquè no ens puguin enlluernar les hàbils mitges solucions amb què se'ns incita a desdir en la batalla de les nostres reivindicacions.

No ho podem oblidar els que ara celebrem Goethe i ens recordem de Maragall. No ho podem oblidar els amics de la cultura. Preparem-ne la commemoració d'una manera digna que escaigui a Catalunya i a la transcendència que el fet ha tingut en la seva història. Hi ha un pla de realitzacions per a aquest fi que anirà veient la llum perquè tothom hi cooperi. Serà demanada la col·laboració de totes les nostres entitats oficials i culturals. Ja és segur que cap no hi mancarà.

La Borsa dels Filatèlics

Fa prop d'un mes que funciona a la nostra ciutat una borsa de filatèlics mitjançant la qual els col·leccionistes poden establir relacions i realitzar canvis i fer totes aquelles transaccions pròpies per augmentar la quantitat d'exemplars components del seu preat recull. Fins ara els col·leccionadors d'aquestes variades i colorides estampetes de segells de correus, es trobaven isolats i només podien donar sortida a algunes unitats repetides ja sia fent canvis amb algun amic escadusser o bé obsequiant a un company per tal de despertar-li l'afició a la filatèlia.

Amb aquest mercat setmanal que es celebra cada dijous al vespre al Centre Excursionista "Sabadell" s'ha eixamplat el radi d'acció dels nombrosos aficionats locals i s'ha facilitat en gran manera la coneixença entre els dispersos elements que els atrau aquest curiós mostrar d'emblemes o episodis nacionals. Tantost es va fer pública la crida, van ésser en gran nombre els que acudiren a la borsa, i cada setmana ha anat augmentant de tal manera l'animació, que avui ja té una finalitat ben pràctica i tothom en conta les excel·lències. Era tanmateix una llàstima que una població important com la nostra, on hi ha tants aficionats a la filatèlia, no existís un Centre acollidor que facilités les transaccions i oferís, per tant, als col·leccionistes a prescindir de les molèsties d'anar al mercat de la capital, estalviant-los les despeses que comportava el poder nodrir els seus àlbums.

Hem assistit alguns dijous a la dita borsa i amb franquesa hem de manifestar que és força bonic el veure aquelles rodones de filatèlics repassant els segells repetits i canviant-se'ls mútuament d'una manera liberal i amistosa, puix que s'ha establert la norma de comptar-los unitàriament o sigui sense valoritzar-los, per tal de fugir d'egoismes sempre creadors de recels. I aquesta borsa té encara un altre aspecte força simpàtic, i és que allà no hi ha categories ni preferències, puix que el mateix prenen part a les transaccions els homes ja fets com els jovincels, i fins i tot alguna noia col·leccionista.

Es d'esperar que aquesta democràtica i encertada institució mereixerà l'ajut cordial de tots els filatèlics sabadellencs els quals tractant-se d'un acte públic que els pot afavorir, voldran portar-hi nous adeptes i tot l'escalf dels seus entusiasmes.

A. PLANAS.

Ciudadà: Subscriu-te a EL POBLE